

ตำแหน่งอุปัชฌาย์ให้พระสุมนเถร และพระอโนมทัสสีเถรแล้ว จึงส่งกลับคืนไปประกาศศาสนาในเมืองไทย พระเถรทั้ง ๘ องค์ก็เดินทางกลับพร้อมกัน และได้ไปประกาศศาสนาในที่ต่าง ๆ พระมหาสุมนประจำอยู่สุโขทัย พระอโนมทัสสีไปประจำอยู่ที่ศรีสัชนาลัย พระสุวัณณศิรีไปเมืองขวา (หลวงพระบาง) พระเวสสภูไปเมืองน่าน พระอานนทอยู่วัดป่ามะม่วงแดงในสุโขทัย แทนพระสุมนะ พระพุทธสาคร พระสุชาติ พระเชม และพระสัทธาติสสะ อยู่ที่เมืองสองแคว และปางก่อ ฝ่ายพระมหาสุมนเถรเล่าเมื่อเดินทางสั่งสอนมหาชนไปยังที่ต่าง ๆ จนถึงเมืองบางจา ในคืนหนึ่งก็ได้สุบินนิมิตเห็นพระบรมธาตุ ที่พระเจ้าอโศกโปรดให้นำมาประดิษฐานไว้ เมื่อให้ชาวเมี่ยงไปขุดดู ก็ได้พบพระธาตุตั้งสุบินนิมิตร พญาสัชนาลัยได้ทราบข่าวนั้นทรงมีพระราชศรัทธาโปรดให้เตรียมการต้อนรับ พร้อมกับสร้างพระเจดีย์เพื่อบรรจุ ขณะเดียวกันก็ส่งสาส์นไปทูลให้พญาสุโขทัยทรงทราบ อนึ่งพระธาตุได้แสดงปรากฏหารย์เฉพาะที่เมืองสัชนาลัยเท่านั้น ไม่ได้แสดงที่เมืองสุโขทัย

ฝ่ายพญาเกื่อนาเล่า มีพระประสงค์จะเผยแผ่พุทธศาสนาให้กว้างยิ่งขึ้น ตอนแรกพระองค์โปรดให้ราชบุรุษเดินทางไปอาราธนาพระอุทุมพรเถร เพื่อให้เดินทางมาเชียงใหม่ หากแต่ว่าพระเถระได้แจ้งให้ราชบุรุษไปกราบทูลว่า ในเมืองสุโขทัย สัชนาลัยนั้น ศิษย์ของท่านคือพระสุมนเถร และอโนมทัสสี ก็มีศิลาจารวัตรเช่นเดียวกับตน ทั้งยังมีความรู้ความสามารถในพุทธธรรม จึงควรราธนาเอาท่านเหล่านั้นไปเผยแผ่ศาสนาที่เชียงใหม่ อย่างไรก็ตาม ท่านก็ได้มอบให้ศิษย์ของท่านชื่ออานนทเดินทางมาแทนตัวท่าน ราชบุรุษครั้นได้ทราบเถรว่าจានั้นแล้ว ก็พากันเดินทางกลับ โดยมีพระอานนทและคณะเดินทางร่วมมาด้วย เมื่อถึงแล้วก็เข้าไปกราบทูลให้พญาเกื่อนาทรงทราบ พญาเกื่อนาเองแม้ไม่ได้พระเถรอุทุมพรเดินทางมาเชียงใหม่ แต่ได้ศิษย์ของท่านมาแทนก็ทรงมีพระทัยปีติยินดี พระองค์มีพระประสงค์จะให้ท่านทำสังฆกรรมมีอุปสมบทกรรมเป็นต้น พระอานนทก็ไม่อาจทำได้ เพราะไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอุปัชฌาย์ แต่ท่านก็ได้ถวายคำเสนอแนะให้พระองค์ส่งทูตนิมนต์พระมหาสุมนเถรที่เมืองสุโขทัยมาเป็นประธานในสังฆกรรม เมื่อทรงทราบความนั้น พญาเกื่อนาจึงโปรดให้ราชบุรุษไปอาราธนาพระมหาสุมนเถรที่สุโขทัย ครั้งแรกและครั้งที่ ๒ พระเถระไม่รับนิมนต์ ต่อเมื่อครั้งที่ ๓ ส่งผ้าขาวและหมั้นเงินทองไปอาราธนาตัวเอง พระมหาสุมนเถรจึงตกลงรับคำนิมนต์ และได้เข้าไปถวายพระพรขออนุญาตพญาสุโขทัย เพื่อเดินทางไปเชียงใหม่ เมื่อได้รับพระราชานุญาตแล้ว ท่านและคณะก็เดินทางไปเชียงใหม่ โดยได้นำเอาพระไตรปิฎก และพระธาตุไปด้วย ระหว่างทางพระธาตุก็ได้แสดงปรากฏหารย์โปรดมหาชนโดยตลอด ส่วนพญาเกื่อนาเล่า ก็โปรดเตรียมการต้อนรับ โดยปรับปรุงบริเวณสถานที่แห่งหนึ่งใกล้เมืองหริภุญชัย ที่แต่เดิมนั้น มีพระพุทธรูปประทับยืนอยู่องค์หนึ่งเพื่อให้เป็นที่พำนักของพระเถระและคณะ ขณะเดียวกันพระองค์ก็โปรดถวายที่กำลันาและกับบิณฑการแก่ท่านด้วย จากนั้นพญาเกื่อนาก็ได้อาราธนาให้พระเถระสมมติสีมาเพื่อทำสังฆกรรม พระ